

ת"פ 15258/04/16 - מדינת ישראל נגד אורי כהן

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 15258-04-16 מדינת ישראל נ' כהן

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות לשכת תביעות חיפה

נגד

הנאשם

אורי כהן
באמצעות הסניגוריה הציבורית על ידי
בא כוחו עו"ד עמיקם שוחט

גזר דין

רקע וכתב אישום

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של **תקיפה הגורמת חבלה ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**); ו**איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם, מר עמרם עזראן (להלן: **המתלונן**) הינו שכנה של אחות האשם, הגב' שולה אבו קרט (להלן: **אחות הנאשם**), ובין השניים ניטש סכסוך, בזמנים הרלוונטיים לאישום, הנסוב סביב התקנת מצלמות אבטחה על ידי המתלונן בבניין המגורים.

ביום **22.4.15**, בשעות הבוקר, שעה מדויקת אינה ידועה למאשימה, במסגרת ה"ט 37634-04-15, הוציא בית המשפט השלום בעכו, לבקשתו של המתלונן, צו למניעת הטרדה מאיימת כנגד הנאשם ובעלה של אחות הנאשם, זאת עקב אירועים שהתקיימו בין הצדדים על רקע אותו סכסוך. בהמשך לאמור, באותן הנסיבות, בשעה **14:46** או בסמוך לכך, ברח' סלומון יעקב 6 בחיפה, הבחין הנאשם במתלונן כשהוא נוסע במונית במעלה הרחוב של ביתו, או אז, הנאשם, ירד מרכבו (להלן: **רכבו של הנאשם**), ניגש לחלון הקדמי ימני של המונית, מקום מושבו של המתלונן, שאל את המתלונן האם עשה משהו וכאשר השיב המתלונן לנאשם כי אינו מעוניין לדבר איתו וכי הוציא כנגדו היום צו, איים הנאשם על המתלונן בפגיעה שלא כדין בגופו, בכך שאמר לו "**כדאי לך לבטל את זה**".

בזיקה ובהמשך לאותן הנסיבות, היכה הנאשם את המתלונן מספר פעמים בחזהו וסטר לו בפניו. בהמשך, פתח הנאשם את דלת המונית, הורה למתלונן לצאת מתוכה, ומשזה האחרון סרב, אחז הנאשם בחולצתו של המתלונן וקרע אותה. באותן הנסיבות, שלף הנאשם בכוח שני מכשירי פלאפון, האחד מסוג אייפון 4S, והשני מסוג אינפיניטי (להלן: **המכשירים**), אשר היו תפוסים במותן מכנסיו של המתלונן, ונטל אותם, והחזירם למתלונן מספר שעות מאוחר יותר. בהמשך, כשהוא מותיר את המתלונן חבול ומצויד בשני המכשירים, נכנס הנאשם אל רכבו, ועזב את המקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם המתוארים לעיל, נגרם למתלונן שבר באמצע שן 21 עם המטומה באזור השורש.

תסקיר שירות המבחן:

הנאשם בן 41, נשוי ואב ל-3 ילדים. מתגורר עם משפחתו בטירת הכרמל. סיים 12 שנות לימוד, כולל תעודת בגרות חלקית, עם תעודת מקצוע בתחום הנגרות. עם סיום לימודיו התגייס לצבא וסיים שירות צבאי מלא בתפקיד טבח בחיל האוויר. בתום שירותו הצבאי החל לעבוד כמחסנאי, ומלבד תקופה קצרה בה ניסה להיות עצמאי בתחום השיפוצים, עובד כל השנים כמחסנאי. מזה כשלוש שנים עובד בחברת "רם פרזול בע"מ", ממכתב ההמלצה שהציג, עולה כי הינו אחראי לניהול המחסן, תפקיד הכולל בתוכו ניהול עובדים, הוצאה וקבלת סחורה ועדכון מלאים. עוד עולה כי הינו עובד חרוץ, יסודי, בעל מוטיבציה גבוהה, אדם נעים, מסור ומקצועי. בשיחה עם הנאשם הביע שביעות רצון ממקום עבודתו ורצון לשמרו, לדבריו, עיקר החשש מפני ההליך המשפטי הוא אובדן מקום עבודתו ופרנסתו. הנאשם הינו הצעיר ממשפחה המונה 8 נפשות. עבור אביו אלו נישואיו השניים ומנישואיו הראשונים יש לו 7 ילדים נוספים, אביו נפטר לפני 7 שנים ואילו אימו נפטרה כאשר היה בן 17. הנאשם מתאר משפחה מתפקדת, כאשר לאף אחד מאחיו אין מעורבות בפלילים. לדבריו, משפחתו תומכת בו, על אף הקושי שלהם לקבל את מעורבותו בפלילים.

בשנת 2000 נישא לבת זוגו יפעת, אשר עובדת כשכירה בחברת שליחויות. לדברי הנאשם, יש לשניים קשר טוב ותומך ואילו כיום אשתו מבטאת חשש מאיבוד מקור הפרנסה של הנאשם לאור המחויבויות הכספיות הרבות בהן הם נתונים.

מעיון ברישום הפלילי, עולה כי הנאשם נעדר הרשעות פליליות. ביחס לעבירה הנדונה, הודה הנאשם בפני שירות המבחן על המיוחס לו בכתב האישום. לדבריו, ישנה היכרות קודמת בינו לבין המתלונן, אשר לדבריו פגע בו בילדותו ועל כן התקשה לווסת את דחפיו ברגע שראה אותו ופגע בו. הנאשם טען כי לקח את המכשירים הניידים בכדי לבדוק מה צילם ולאחר מכן החזיר. בשיחה עמו, לקח אחריות מלאה על מעשיו וביטא חרטה על כך שנהג באופן אלים והתקשה לשלוט במעשיו. לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לגלות אמפטיה כלפי המתלונן מתוך תחושת הפגיעות שלו. הנאשם תיאר את מעורבותו באירוע כאירוע חריג, אשר אינו מאפיין את התנהלותו, לדבריו באותה עת הגיב באופן אימפולסיבי ולא הפעיל שיקול דעת מווסת. שירות המבחן התרשם כי עמדותיו של הנאשם ביחס לעבירה משקפות הבנה והכרה ביחס להשלכות מעשיו. ניכר כי הנאשם מבין שהשימוש באלימות אינו הפתרון, גם בסיטואציה מורכבת. בשיחה הביע חרטה על מעורבותו בעבירה הנדונה, ציין כי הפיק את הלקח ומוכן לשלם מחיר בגין מעשיו. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מצוי בחרדה לגבי ההליך המשפטי וההשלכות העלולות להיות לכך על עתידו המקצועי והכלכלי. בנוסף, מצא שירות המבחן כי לנאשם יכולות וורבליות וקוגניטיביות סבירות וכי הוא בעל יכולת לשמור על יציבות במסגרות. הנאשם הסכים לקחת חלק בהליך טיפולי בו ינסה להתמודד עם תגובתו האימפולסיבית והאלימה ועל כן הוצע לנאשם לקחת חלק בהליך שכזה בשירות המבחן, המיועד לעוברי חוק בתחום אלימות הרחוב.

בבואו לבחון את הסיכון להישנות העבירות, התרשם שירות המבחן כי תפקודו הנורמטיבי של הנאשם במישורי חיי השונים, מידת האחריות למעשיו, קבלת אחריות מלאה על התנהלותו, יכולתו להתבוננות ביקורתית על חומרת מעשיו, חריגתו מגבולות החוק ונכונותו לקחת חלק בהליך טיפולי, כאשר ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם הרתעתי משמעותי, מעידים על הפחתה בסיכון להמשך פעילות מפרת חוק. לסיכום, שירות המבחן ציין כי אינו מעריך כי ישנה פגיעה תעסוקתית במידה ויורשע, אך עם זאת, התרשם כי ענישה של מאסר בעבודות שירות תביא לאובדן מקום עבודתו ולפגיעה כלכלית משמעותית לו ולבני משפחתו וכי נוכח מכלול השיקולים שפורטו בהרחבה לעיל, המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף של 250 שעות, צו מבחן למשך שנה, אשר במסגרתו ישתלב בהליך טיפולי בשירות המבחן וכן מאסר על תנאי אשר יהווה ענישה הרתעית ומציבת גבולות. היה ובית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן, ציין שירות המבחן כי הנאשם יבצע את שעות השל"צ במסגרת המתנ"ס בטירת הכרמל, בתפקידי אחזקה.

ראיות לעונש:

התביעה הגישה תעודה רפואית מיום 24.4.15 מהמרכז הרפואי "כרמל" בחיפה (ת/1).

ההגנה הגישה מכתבי המלצה ומכתב מהמעביד, וכן העידה את הגב' יפעת כהן, אשת הנאשם, כעדת אופי. העדה מסרה כי היא נשואה לנאשם 18 שנים ולהם 3 ילדים בגילאי 9, 5 ו-3. העדה עובדת במשרד שנותן שירותי עזר לעורכי דין. ביחס לאירוע עצמו, ביקשה לציין כי מדובר במקרה חריג, חד פעמי וכי בעלה אינו אדם אלים. העדה מסרה כי בעלה איש טוב מלא בסובלנות, איש משפחה למופת ובעל מסור. העדה ביקשה להתחשב בנסיבות שהביאו את הנאשם לאותו המצב, להיכרות עם המתלונן מילדות, ההתנהלות המינית שהוא עבר מצד המתלונן - אשר היה נוהג להציק לנאשם ללא הפסקה, הצקה שהתבטאה בהצקה לאחותו הבכורה, אשר שימשה כדמות אם לנאשם מאז התייתם מאימו, ואילו המתלונן לא הפסיק להטריד אותם. בנוסף, ביטאה העדה חרדה ורתיעה רבה מההליך הפלילי ומהשפעתו על מקום העבודה של הנאשם והפגיעה הפוטנציאלית בהכנסת המשפחה, בייחוד לאור הקושי במציאת מקום עבודה חדש עם רישום פלילי.

טענות הצדדים

ב"כ המאשימה הגיש את טיעונו לעונש בכתב. בטיעונו, נטען כי אין מקום להימנע מהרשעה במקרה זה, הואיל והוא אינו עונה על התנאים שנקבעו על ידי בית המשפט העליון; נסיבות העבירה אינן מאפשרות אי הרשעה שכן מדובר בעבירות של איומים ותקיפה הגורמת חבלה ממש, לגביהן קיים אינטרס ציבורי מובהק למיצוי הדין עם הנאשם, בנוסף נטען כי לא הוכח שהרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. ב"כ המאשימה הדגיש את הערכים החברתיים בהם פגם הנאשם במעשיו, והם הגנה על שלמות גופו, בריאותו וזכותו לכבוד של אדם, כאשר מידת הפגיעה בערכים אלו הינה גבוהה, בשים לב לחבלות שנגרמו למתלונן. המאשימה עתרה למתחם עונש הולם הנע בין מאסר בפועל למשך 6 חודשים ועד למאסר בפועל ל-18 חודשים, וזאת לצד עונשים נלווים בדמות מאסר מותנה, פיצוי למתלונן, התחייבות וקנס משמעותי. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה התומכת במתחם המבוקש. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, צוין היעדר עברו הפלילי של הנאשם. ב"כ המאשימה התייחס לאמור בתסקיר שירות המבחן וציין כי נמצא שהנאשם הביע חרטה על מעשיו ולקח אחריות, אך עם זאת ציין שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לגלות אמפטיה כלפי המתלונן מתוך תחושת הפגיעות שלו, וכן הפנה להיעדר התייחסות לעמדת המתלונן אשר הובאה בפרוטוקול הדיון בבית המשפט וכי שירות המבחן לא בחר להמליץ על פיצוי נפגע העבירה שעה שמדובר בפגיעות חמורות וביקש לדחות את המלצת שירות המבחן ולשים את הדגש על שיקולי הלימה וגמול והצורך להוקיע מעשי אלימות מהסוג דנן.

מנגד, עתר הסניגור לאי הרשעתו של הנאשם בעבירות המיוחסות לו. מדובר בנאשם שהינו איש משפחה למופת, בן 42, נשוי ואב ל-3 ילדים קטנים, נעדר כל עבר פלילי. עוד הפנה הסניגור לכך שהנאשם לקח אחריות, הודה במיוחס לו ובכך חסך בזמן שיפוטי יקר. הסניגור טען כי הרשעתו של הנאשם עלולה למנוע את התקדמותו בעבודה ואף להביא לפיטוריו והפנה למכתב מאת מעסיקו. הרשעתו, כך נטען, תקשה על הנאשם למצוא מקום עבודה חדש ובכך יפגע באופן קונקרטי וחמור מקור הפרנסה העיקרי של משפחתו. עוד צוין, כי ההרשעה תפגע בשמו הטוב, בדימוי העצמי של הנאשם וכן בקשריו המשפחתיים והחברתיים והפנה בעניין זה לאמור בתסקיר אודות בני משפחתו של הנאשם אשר מתקשים לקבל את מעורבותו בפלילים. בנוסף, ההרשעה תטיל על הנאשם רגשות חרדה, פחד וחששות קיומיות. הנאשם יהיה עסוק בחיפוש עבודה על מנת לפרנס בכבוד את משפחתו ולא בהליך הטיפול ובכך יפגע שיקומו בצורה ממשית. אשר למתחם העונש ההולם, לא ציין הסניגור מתחם באופן מפורש, יחד עם זאת, הפנה לפסיקה במקרים

דומים, לשיטתו, בהם הוטלו עונשי מאסר מותנה. לשיקולים בקביעת המתחם, הדגיש הסניגור כי מדובר בעבירה ספונטנית, כאשר הסיבות שהובילו את הנאשם לביצוע העבירה היו סכסוך השכנים ורצונו של הנאשם לגונן על אחותו ולכך שהמעשים התרחשו מיד לאחר שגילה כי הוצא נגדו צו הרחקה. עוד נטען, כי הנאשם מבין את הפסול במעשיו, וביצע את אותם המעשים תוך שיקול דעת מוטעה ואימפולסיבי. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, נטען, כי השתת עונש מחמיר תשפיע לרעה על הנאשם ועל המשך חייו ותגרום לו ולמשפחתו נזק משמעותי ומצוקה כלכלית חמורה, בהיעדר מקור פרנסה. כמו כן, טען הסניגור, כי לנאשם נגרמו נזקים מביצוע העבירה; הוא נאלץ להיות מורחק מבית אחותו, אשר בשכנות לבית המתלונן; ההליך הפלילי גרם לו ולמשפחתו לחששות ולמתח רב. כמו כן, הפנה לכך שהנאשם הביע חרטה וצער על מעשיו והוא בעיצומו של הליך טיפולי בו הוא למד להתמודד עם חולשותיו וכעסיו ולהיות אחראי למעשיו. יתרה מכך, טען הסניגור כי הנאשם שיתף פעולה לכל אורך ההליך המשפטי והתנהגותו לאחר התקרית הייתה חיובית ובאותה תקופה לא ביצע עבירה נוספת וכן לא יצר קשר עם המתלונן. הסניגור הפנה לנסיבות חייו הקשות של הנאשם שאיבד את אימו בגיל צעיר והינו האח הקטן מבין 6 אחים, ואילו אחותו, אשר הייתה בסכסוך עם המתלונן, שימשה לו מאז מות אמם, כדמות אם. עוד ציין, כי הנאשם עבר הטרדה מינית בהיותו נער על יד המתלונן ושמר את הדבר לעצמו משך שנים רבות ורק לאחר שהמתלונן עבר לגור בסמוך לאחות הנאשם, התחושות הכואבות שבו לו.

דברי הנאשם טרם גזר הדין:

הנאשם מסר כי הוא מצטער על המקרה וביקש מהמתלונן סליחה. לדבריו, אם לא הנסיבות של מה שקרה שהיה ילד, זה לא היה קורה, מדובר בהתפרצות חד פעמית ומעבר למה שנאלץ הנאשם לעבור מהמתלונן, לדבריו, האחרון גם הציק לאחותו, מדובר במתלונן שמסוכסך עם כל השכנים בבניין. הנאשם ביקש מבית המשפט לשקול את החלטותיו בכובד ראש, מדובר במעידה חד פעמית בחייו והוא למד ממנה. עוד מסר הנאשם, כי כל ההליך הפלילי היה קשה לו והוא עבר שנתיים קשות, הוא אינו רגיל למעמד זה, ולהתמודדות עם בתי משפט.

שאלת אי ההרשעה:

הסניגור טען כי הותרת ההרשעה בעבירות בהן הורשע הנאשם, עלולות לסכל את המשך עתידה המקצועי בחברה בה הוא מועסק מזה שנים, ובכך לפגוע קשות בפרנסת הנאשם ומשפחתו. נטען, כי הגם שעסקינן בעבירות אלימות ואימים, אין מקום להותיר את ההרשעה נוכח הנזק האישי הצפוי לנאשם ולמשפחתו אם תותר ההרשעה על כנה.

סעיף 192א לחוק הסדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מהעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

מקור נורמטיבי נוסף לסמכותו של בית המשפט לקבוע את אי הרשעתו של אדם שביצע עבירה פלילית מצוי בסעיף 71א(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הקובע כך:

"מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, משעשה כן יהי דינו של צו השירות, לעניין סעיף 9 לפקודת

עמוד 4

המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט-1969, כדין צו מבחן".

הוראה זו מפנה אל פקודת המבחן, לפיה, בית המשפט מוסמך לתת צו מבחן ללא הרשעה בתנאים ולפי הקריטריונים הקבועים בסעיף 1 לפקודה.

ההלכה הפסוקה פירשה סמכות זו בצמצום רב. רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, קובע בית המשפט כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האיטום ונמנע מהרשעתו עוד בשלב הכרעת הדין, ובמקומה נוקט באמצעים שתכליתם העמדת הנאשם במבחן, או במסגרת טיפולית, כשהחלק המוחשי הוא חיובו בשירות לתועלת הציבור (י.קדמי, "על הדין בפלילים", חלק שני, תשס"ג-2003, עמ' 1004).

בע"פ 432/85 רומנו נגד מדינת ישראל, דחה נשיא בית המשפט העליון דאז מ. שמגר את בקשת הנאשם להטיל עליו מבחן ללא הרשעה, וציין, כי לא ניתן לקבוע דפוסים נוקשים ומוגדרים מתי בית המשפט ישתמש בסמכות זו. יצוין, כי במקרה שנדון בפני בית המשפט העליון דובר בעבירות פליליות חמורות. יחד עם זאת, ציין כי בשוקלו בקשה זו, בוחן בית המשפט, בין היתר, את הנאשם, עברו, גילו, ויתר הנסיבות הקשורות אליו, וכן את טיב העבירה וכל נסיבה מקלה אחרת. כמו כן, בודק בית המשפט, כי אין על הנאשם אותה שעה עונש מאסר מותנה, שבית המשפט רשאי לצוות על הפעלתו. עוד נקבע, כי הטלת מבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן, משהוכחה ביצועה של עבירה, יש ככלל, להרשיע את הנאשם, ולהטיל עליו עונשים. רק במקרים יוצאי דופן, בבחינת חריג של חריג, בהם אין פרופורציה בין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעה, לבין חומרת העבירה, רק אז, יורה בית המשפט על ביטול ההרשעה.

עניין זה, נדון שוב בפסיקתו של בית המשפט העליון בע"פ 2083/95 תמר כתב נגד מדינת ישראל, שם הודתה הנאשמת בקבלת שוחד במסגרת עבודתה כפקידת מס הכנסה, ונערכה עסקת טיעון בין התביעה להגנה. שירות המבחן הגיש בעניינה תסקיר בו המליץ שלא להרשיע את הנאשמת, ביהמ"ש השלום קיבל את המלצות התסקיר, אך בערעור לבית המשפט המחוזי נהפכה הקערה על פיה, ובית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשמת בעבירה בה הודתה. בית המשפט העליון אישר זאת והבהיר, כי ההימנעות מהרשעה אפשרית, בשני תנאים עיקריים מצטברים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. השני, סוג העבירה מאפשר לוותר, בנסיבות המקרה, על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. בית המשפט הוסיף וקבע רשימה חלקית של קריטריונים המצדיקים להימנע מהרשעת אדם בפלילים, על אף שהודה בביצוע העבירות.

בע"פ 9262/03 פלוני נגד מדינת ישראל, חזרה והדגישה כב' הנשיאה ד. ביניש כי על דרך הכלל, יש להרשיע נאשם שביצע עבירה פלילית, כחלק מהליך אכיפת חוק שוויוני וכחלק מהאינטרס ההרתעה הטמון במשפט הפלילי. הימנעות מהרשעה של נאשם בגיר, מהווה חריג שיופעל רק בנסיבות "מיוחדות, חריגות, ויוצאות דופן ביותר", ויעשה בו שימוש "רק במקרים נדירים שבהם ההרשעה צפויה להסב לנאשם נזק רב תוך פגיעה חמורה בסיכויי שיקומו".

נמצא, כי עניין אי הרשעתו של נאשם, או ביטול ההרשעה, מסב עצמו סביב אותם מקרים בהם קיימת שאלה שיקומית בעניינו של הנאשם, או כאשר קיים נזק בלתי פרופורציונאלי, בין ההרשעה, לבין ההשלכות שיש לה על הנאשם. אי הרשעת נאשם בעבירה בה הודה, תעשה, רק מקום שקיימות נסיבות מיוחדות, חריגות, ויוצאות דופן ביותר.

מבחן מחמיר זה, בא לבטא את עקרון השוויון בפני החוק, על מנת ללמד, שעל דרך הכלל, נאשם שהורשע בעבירה פלילית, צריך לשאת בהרשעה, ורק במקרים חריגים ביותר, יש מקום לשקול את ביטולה.

במקרה דנן, מדובר בנאשם אשר הורשע בעבירות אלימות חמורות, עת תקף את המתלונן, איים עליו, וגרם לו לשבר בשן והמטומה בשורש השן. עוצמת האלימות שנקט בה הנאשם, והזעם שהתלווה למעשיו ניכרים. אשר לנאשם עצמו, מדובר באדם נורמטיבי, המנהל אורח חיים נורמטיבי עד לאירוע; איש משפחה, עובד כמחסנאי מזה שנים רבות. לידי בית המשפט הוגשו מכתבי המלצה רבים אותם קיבל הנאשם לאורך השנים ממעסיקיו, ביניהן תעודת עובד מצטיין. השאלה העיקרית העולה בענייננו, הינה אפוא, האם הרשעתו תפגע בו כך שיאבד את מקום העבודה בו הוא מועסק כעת, וכפועל יוצא מכך עלולה להיגרם פגיעה בהליך הטיפול והשיקומי של הנאשם, אשר יהיה עסוק בחיפוש עבודה חדשה, כך לטענת הסניגור.

בתסקיר שירות המבחן אשר סוקר בהרחבה לעיל, מציין שירות המבחן בבירור כי **"אין אנו מתרשמים כי ישנה פגיעה תעסוקתית במידה ויורשע"**. שירות המבחן אינו בא אפוא בהמלצה לאי הרשעה בענייניו של הנאשם. בישיבת הטיעונים לעונש, הגיש הסניגור מכתב נוסף מאת מעסיקו הנוכחי של הנאשם, מכתב אשר הוצג לראשונה בדיון ולא הובא בפני שירות המבחן, בו מציין מעסיקו של הנאשם כי **"אם חס וחלילה אורי יורשע המצב יקשה על העסקתו ועתידו כמנהל בחברה, אשר מהווה דוגמא לשאר העובדים"**. מלשון המכתב, לא התרשמתי כי לנאשם קיימת סכנה ממשית לפגיעה במקום עבודתו, לא צוין באופן מפורש כי אם הנאשם יורשע, לא יוכל להמשיך בעבודתו, נוסח המתקבל בבתי המשפט חדשות לבקרים, כאשר עולה שאלת אי ההרשעה ואיבוד מקום העבודה, מה גם שבמקרים בהם ננקטת לשון מפורשת יותר, בית המשפט לא ממהר לנקוט במסלול של אי הרשעה. הכלל הוא, שהנאשם - כמו כל אדם שנמצא אשם בעבירה פלילית - חייב לשאת בהרשעתו, כחלק מהשוויון של כלל העומדים לדין, בפני החוק, וכחלק מאינטרס ההרתעה הטמון במשפט הפלילי. הנזק שנגרם לנאשם הוא רק אחד השיקולים ממכלול השיקולים שבית המשפט מצווה לשקול ואינו השיקול היחיד. חריגה מהכלל תעשה רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. חוששני שאין זה המקרה בענייננו.

אין צורך להכביר מילים אודות חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, והצורך להוקיע את מקרי האלימות מהחברה. בית המשפט אינו יכול לשקוט שעה שאדם משחרר כל רסן ומתיר לעצמו לנקוט באלימות קשה כלפי גופו של אדם אחר ולגרום לו לחבלות של ממש. לפיכך, קיים אינטרס ציבורי מובהק לגינוי מעשים שכאלה בחברה ונשיאת הרשעה לנאשמים המבצעים עבירות שכאלה הינה הכרח להרתעת הרבים וביטולה ישדר מסר לא ראוי לכלל הציבור.

לפיכך, בשים לב לעבירות החמורות אותן עבר הנאשם, ועל מנת שבית המשפט יעביר מסר חד וברור כי עברייני אלים, הפוצע אדם אחר, יורשע וייתן את הדין, שעה שבין היתר, לא הוכח נזק בלתי הפיך להשפעתה של ההרשעה על תחומי עיסוקו של הנאשם, ולא מדובר במקרה בו קיימות **"נסיבות מיוחדות, חריגות, ויוצאות דופן"**, כדרישת הפסיקה, אינני סבור כי יש מקום להורות על ביטול הרשעתו.

לאור מכלול שיקולים אלה, הגעתי לכלל מסקנה, כי יש להותיר את הרשעת הנאשם בעבירות המיוחסות לו ואין מקום להימנע מהרשעה.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו:

הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם מתבטא בפגיעה בערך המוגן של פגיעה בשלמות גופו של המתלונן, בבריאותו ובזכותו לכבוד. במעשיו, פגע הנאשם במתלונן, בשלמות גופו, בביטחונו. אשר לעבירת האיומים,

נפגעו "השלווה הנפשית, הביטחון וחירות הפעולה של הפרט" (ע"פ 103/88 ליכטמן נגד מדינת ישראל, וראו גם רע"פ 2038/04 לם נגד מדינת ישראל). הנאשם השתמש באלימות קשה כלפי המתלונן על ידי כך שהיכה אותו מספר פעמים בחזהו, סטר לו בפניו, משך בחולצתו וגרם לו לקרע וכן איים עליו. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלונן חבלות של ממש בדמות שבר בשן והמטומה בשורש השן. חבלות כאלה יכולות להיגרם רק כאשר ננקטת אלימות בעוצמה רבה, ומדובר בחבלות חמורות. לפיכך, אני קובע כי הפגיעה בערך החברתי המוגן הינה ברמה גבוהה.

מדיניות הענישה:

מדיניות הענישה בעבירות אלימות במשפחה, נעה על מנעד רחב של ענישה, כל תיק בנסיבותיו השונות:

- רע"פ 6756/14 יצחק בן חמו נגד מדינת ישראל - בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש, בנסיבות בהן תקף המבקש את אחותו בעקבותיכוחשהתגלעביניהם, בכך שסטר לה בפניה, בעט בה ברגליה והואף הכה אותה באמצעות מקל. כתוצאה ממעשיו, נגרמו לאחותו המטומה בירך ונפוחות באצבע שמאל. בית המשפט השלום קבע מתחם הענישה ההולם לעבירת חבלה של ממש שנעבין שירות לתועלת הציבור לבין מספר חודשי מאסר. המבקש נדון לחודשיים מאסר על תנאי קנס בסך של 1,000 ₪. אושר בבית המשפט המחוזי ובבית המשפט העליון.

- רע"פ 1402/15 אורי טלי נגד מדינת ישראל - בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש בגין סכסוך משתמשים בדרך, הנאשם תקף נהגת רכב ואת חתנה אשר הוזעק למקום, וגרם למתלוננת חבלות בזרוע. על המבקש הוטלו שני מאסרים מותנים, קנס כספי ופיצוי. בית המשפט העליון קבע כי העונש הינו מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלו.

- ע"פ (מחוזי י-ם) 4791/09 מדינת ישראל נגד שרון כהן - ערעור על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים. באותו מקרה, הנאשם נהג ברכבו אחרי רכבו של המתלונן והתרעם על נסיעתו האיטית, צפר לו מספר פעמים, לבסוף עקפו, חסם את דרכו של המתלונן, איים עליו ותקף את המתלונן באגרופיו. בית המשפט השלום נמנע מהרשעתו של הנאשם, הטיל עליו, פיצוי למתלונן בסך 3000 ₪ ושילת רישיון לתקופה של 30 יום. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בחלקו, הרשיע את הנאשם והגדיל את גובה הפיצוי ל 6000 ₪.

- ת"פ (נתניה) 6152-01-14 מדינת ישראל נ' סידה - הנאשמת הורשעה על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים, בשני אישומים בהם נקטה באלימות כלפי חברתה. באירוע החמור יותר, תקפה הנאשמת את המתלוננת בכך שמשכה בשערותיה, היכתה בגופה, סטרה לה ודחפה אותה. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלות לרבות שריטות ושפשופים. כשבוע ימים קודם לכן כמפורט באישום הראשון איימה הנאשמת על המתלוננת בכך שאמרה לה שבכוונתה לרצוח אותה ולהתאבד. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים על עבירת אלימות, מאסר מותנה לתקופה של 3 חודשים על עבירת אישומים, פיצוי למתלוננת וקנס.

- ת"פ (נתניה) 10960-08-12 מדינת ישראל נ' ואקנין - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים, בנסיבות בהן צעק, דחף את המתלונן, היכה מכת אגרופ בעינו וגרם לו חבלה.

הנאשם נדון ל-5 חודשי מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

- ת"פ (אשדוד) 27309-09-11 **מדינת ישראל נ' עטייה** - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים בנסיבות בהן תקף את המתלונן, היכה אותו בראשו באמצעות ידו מספר פעמים בעודו אוחז בצווארו בלפיתת חנק המשיך ואיים על המתלונן "היום אנחנו שוחטים אותך", למתלונן נגרמו המטומה ודימום מאפו. בגין מעשים אלה נדון למאסר מותנה בן 4 חודשים, קנס בסך ₪ 1000 והתחייבות בסך ₪ 10,000.

- ת"פ (קרית גת) 49486-03-10 **מדינת ישראל נגד שי ביטון** - הנאשם הורשע על פי הודאתו בשני אישומים בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים, בכך שסטר בפניה של שכנתו ואיים על אחיה. בית המשפט גזר על הנאשם 3 חודשי מאסר על תנאי וחתימה על התחייבות.

- ת"פ (רמלה) 42422-09-12 **מדינת ישראל נ' קוזי** - הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממש ואיומים ונדון לצו של"צ בהיקף של 200 שעות וצו פיקוח.

-

נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמת הנאשם לצורך קביעת מתחם העונש:

בקביעת מתחם העונש ההולם למקרה הקונקרטי שבפני בית המשפט, עיקר הדגש הוא בטיב 'המעשה' בנסיבותיו ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע. בקביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט (א) לחוק העונשין, ובוחן את מידת התקיימותן ואת השפעתן על חומרת המעשה ועל אשמו של הנאשם. לכך נפנה עתה.

נסיבות ביצוע העבירה באות לידי ביטוי בעובדות כתב האישום, הנאשם הבחין במתלונן נוסע במונית במעלה הרחוב של ביתו, ירד מרכבו וכאשר שמע שהמתלונן הוציא צו למניעת הטרדה מאיימת נגדו, איים עליו בכך שאמר לו "**כדאי לך לבטל את זה**". בהמשך, היכה הנאשם את המתלונן מספר פעמים בחזהו וסטר לו בפניו. הנאשם פתח את דלת המונית בה ישב המתלונן, הורה לו לצאת מתוכה, ומשזה האחרון סירב, אחז הנאשם בחולצתו וקרע אותה. כמו כן, שלף הנאשם בכוח שני מכשירי פלאפון, שהיו ברשות המתלונן, והחזיר לו אותן רק מספר שעות מאוחר יותר.

הנאשם ביצע את העבירות ללא כל תכנון מוקדם, אלא בספונטניות, יחד עם זאת, מדובר במעשים שבוצעו בצורה אימפולסיבית אלימה, דבר המעיד על הקושי של הנאשם לשלוט בדחפיו ויש לתת לכך את הדעת במסגרת שיקולי הענישה. כאמור, למתלונן נגרם נזק של חבלה ממשית בשן וזאת מעבר לפחד והאימה אותם חווה במהלך האירוע, מדובר בנזק בלתי מבוטל ובנס לא הסתיים האירוע בפגיעה חמורה יותר שכן כאשר אדם נוקט באלימות קשה, לא ניתן לצפות מה תהיה התוצאה הסופית של מעשיו והפוטנציאל לנזק חמור הינו עצום. אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, הרקע לעבירה היה סכסוך שכנים בין הנאשם לבין המתלונן ואחות המתלונן, הנסוב סביב התקנת מצלמות אבטחה על ידי המתלונן בבניין המגורים המשותף. הנאשם מסר כי המתלונן מציק מזה תקופה ארוכה לו ולאחותו, המהווה עבורו דמות אם מגיל צעיר בו איבד את אימו. עוד שיתף הנאשם, אם כי הדבר לא הוכח, כי האחרון

סבל מפגיעות מצד המתלונן מילדותו, מפאת צנעת הפרט לא אפרט מעבר לכך, אך לתחושת הנאשם, האימפולסיביות באלימות שנקט כלפי המתלונן, נבעה ממצוקה נפשית שחש כתוצאה מהאירועים אותם חווה מהמתלונן עוד בילדותו.

מתחם העונש ההולם:

לאחר שקלול מכלול השיקולים הצריכים לעניין, נוכח חומרת נסיבות ביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, אני קובע את מתחם העונש ההולם כנע בין של"צ ומאסר מותנה ועד מאסר בפועל של מספר חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ככל שהן מתקיימות וזאת במידה שבית המשפט סבור, שיש ליתן להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש שיוטל בסופו של יום על הנאשם, לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע.

הנאשם בן 41, נשוי ואב ל-3 ילדים קטנים, נעדר עבר פלילי. כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם לוקח אחריות על מעשיו, מבין את הפסול בהם והביע חרטה כנה ואף התנצל בפני המתלונן. הנאשם מסר את צערו והתנצלותו פעם נוספת, בפני בית המשפט במהלך ישיבת הטיעונים לעונש. החרטה על מעשיו ניכרת בעיניו והתרשמתי כי לקיחת האחריות מצידו הינה כנה ואמיתית. בין שיקולי הענישה, לקחתי בחשבון את העובדה כי מדובר באירוע שאירע לפני למעלה משנתיים, וכן את ההשפעה שתהיה לענישה חמורה על הנאשם ועל משפחתו. כפי שצוין על ידי שירות המבחן, סבור גם אני כי שליחתו של הנאשם למאסר בפועל, אף במסגרת עבודות שירות, ייפגע אנושות במקור פרנסת המשפחה, וכפועל יוצא מכך יכול ויפגע ההליך הטיפולי של הנאשם, אשר יהיה עסוק במלחמה כלכלית יומיומית על חשבון הטיפול האישי הפנימי אותו הוא חייב לעבור, לשליטה בכעסו ומעשיו, על מנת שעבירות כאלה לא יישנו. בנוסף, התרשמתי שההליך הפלילי היווה גורם מרתיע משמעותי על הנאשם, אשר אינו רגיל להיות מעורב בפלילים, נאלץ בפעם הראשונה להתמודד מול בית משפט בהליך פלילי ולחווה חרדות ממשיות לעתידו ועתיד משפחתו. כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, גם משפחתו המורחבת של הנאשם מתקשה לקבל את מעורבותו בפלילים, שכן זאת הפעם הראשונה בה המשפחה נאלצת להתמודד עם מערכת המשפט הפלילי, והגינתי מצד משפחתו של הנאשם כלפי מעשיו הביא עליו את אותותיו, וניכר שהכביד עליו רבות. הנאשם שיתף פעולה לכל אורך ההליך, הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן, הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן, שפירט בהרחבה את נסיבות חייו הקשות, לפיהן התייתם מגיל צעיר והוא בן הזקונים במשפחה, אשר אחותו (שסבלה מהטרדות מצד המתלונן) שימשה לו כדמות אם לאורך כל השנים. מדובר כאמור בנאשם נורמטיבי, עובד ומפרנס את משפחתו בכבוד. התרשמתי ממכתבי ההערכה הרבים אותם קיבל ממעסיקו הנוכחי וממעסיקיו הקודמים וכן מתעודת "עובד מצטיין" שקיבל בעברו. ממכתבי ההמלצה עולה כי מדובר באדם אחראי, חרוץ, מסור, נעים הליכות ומסביר פנים. כל אלה, סבורני, אינן מילים הנזרקות כך סתם לחלל האוויר, ומאחוריהן השקעה ועבודה רבת שנים מצד הנאשם. נראה אפוא, כי מדובר בנאשם אשר חווה מעידה חד פעמית, שהגיעה ממצבור של נסיבות מצערות, כפי שפורטו בהרחבה לעיל, והתנהגותו בזמן האירוע אינה מאפיינת את אורחות חייו.

הנאשם הביע בפני שירות המבחן נכונות לקחת חלק בהליך טיפולי, שירות המבחן התרשם כי ענישה של מאסר על דרך של עבודות שירות תביא לאובדן מקום עבודתו ולפגיעה כלכלית משמעותית לו ולבני משפחתו ועל כן המליץ לתת את הבכורה לשיקולי שיקום ולהטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף נרחב של 250 שעות, וצו מבחן למשך שנה אשר במסגרתו ישתלב בהליך טיפולי בשירות המבחן ומאסר מותנה.

העונש המתאים:

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ביניהן האלימות הקשה שננקטה והחבלות החמורות שנגרמו למתלונן, כמו כן, חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והעובדה כי מדובר באדם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, הנסיבות האישיות שהיוו עבור הנאשם כמניע למעשיו והנזק שיגרם לנאשם ולבני משפחתו כתוצאה מענישה מחמירה. על כן, סבורני כי על העונש להיות במדרג הנמוך של מתחם העונש ההולם.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

250 שעות שירות לתועלת הציבור בהתאם לתכנית שיערוך שירות המבחן.

צו מבחן למשך שנה במהלך תקופה זו, ישולב הנאשם בהליך טיפולי בשירות המבחן.

לא מצאתי להטיל על הנאשם עיצום כספי בשל מצבו הכלכלי.

חודשיים מאסר על תנאי למשך שנתיים, שלא יעבור את העבירות בהן הורשע בתיק זה.

מוצגים - יוחזרו לבעליהם ובהעדר בעלים, יחליט בעניין ראש היחידה החוקרת.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ח, 07 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.